14/01/2024

Ο Δημητριάδος Ιγνάτιος εφ’ όλης της ύλης για ομοφύλους, βία, νέες ταυτότητες

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Δημητριάδος και Αλμυρού

Συνέντευξη εφ’ όλης της ύλης παραχώρησε σήμερα ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνάτιος στην εφημερίδα «Ταχυδρόμος» και στη δημοσιογράφο Βάσω Κυριαζή.

Ο Σεβασμιώτατος απαντά σε ερωτήματα αναφορικά με την έξαρση της βίας και μάλιστα, της νεανικής, την κατάλυση των παραδοσιακών αρχών και αξιών, το επίμαχο ζήτημα του «Γάμου» των ομοφυλοφίλων και της τεκνοθεσίας, για την εκκλησιαστική περιουσία και τις νέες ταυτότητες.

Ολόκληρη η συνέντευξη έχει ως εξής:

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ: Σεβασμιώτατε, το τελευταίο διάστημα βιώνουμε ως κοινωνία ολοένα και μεγαλύτερη αύξηση κρουσμάτων βίας ειδικά από νέους ανθρώπους. Σας ανησυχεί αυτό;

Δημητριάδος Ιγνάτιος: Η βία ταλανίζει την ελληνική κοινωνία και ιδιαίτερα τον χώρο του σχολείου. Αυτό είναι και το πιο ανησυχητικό. Οι νέοι άνθρωποι εντάσσουν στην ψυχοσύνθεση τους τη βία και βρισκόμαστε μπροστά στον κίνδυνο να την ενσωματώσουν στο χαρακτήρα και την κοινωνική τους συμπεριφορά ως ενήλικες. Αναγνωρίζω πως η Πολιτεία ανησυχεί και παίρνει μέτρα, την αντιμετωπίζει όμως ως αυτόνομο γεγονός και όχι ως σύμπτωμα μιας κοινωνίας με έντονα στοιχεία ατομισμού, αδυναμίας να αποδεχτεί τη διαφορετική άποψη και, βεβαίως, πνευματικής φτώχειας. Όλοι γνωρίζουμε πως η βία αποτελεί σύμφυτο στοιχείο της ανθρώπινης ύπαρξης, έρχεται όμως η διαπαιδαγώγηση βάσει αρχών και αξιών να τη ρυθμίσει και να εκπαιδεύσει τους ανθρώπους να τη διαχειρίζονται, προκειμένου να συνυπάρξουν. Τα παιδιά μας έχασαν την πρόσβαση στις πνευματικές αξίες της παράδοσής μας και στο ήθος της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας, τα οποία επί σειράν αιώνων και μέσω πολύ δύσκολων ιστορικών συνθηκών, δίδασκε στους ανθρώπους τον τρόπο να σχετίζονται. Από τη στιγμή που η κοινωνία έθεσε την Εκκλησία στο περιθώριο, θεωρώντας την, απλώς και μόνον, ως έναν θεσμό αναχρονιστικών απόψεων και φορέα πραγματοποίησης τελετών, στερήθηκε όλους τους χυμούς μιας πνευματικής παράδοσης ικανής να μετατρέπει, ιδιαίτερα τον νέο άνθρωπο, από μία διεκδικητική ύπαρξη σε κοινωνικό ον, με ευαισθησία και ενσυναίσθηση. Δεν με ανησυχεί, λοιπόν, τόσο η βία ως γεγονός αλλά η αδυναμία μας να την δούμε ως πρόβλημα που απαιτεί πνευματική αντιμετώπιση.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ: Εκτιμάτε ότι κλυδωνίζονται αρχές και αξίες στο σημερινό κοινωνικό γίγνεσθαι; Έχει ευθύνη η Πολιτεία σ' αυτό ή πρέπει, σε συλλογικότερο επίπεδο ενδεχομένως, να αναληφθούν πρωτοβουλίες; Ποιος θα μπορούσε, για παράδειγμα, να είναι ο ρόλος της Εκκλησίας;

Δημητριάδος Ιγνάτιος: Όντως, το έργο της Πολιτείας είναι δύσκολο, διότι καλείται να κρατήσει μία ισορροπία ανάμεσα στις επιταγές και τις νοοτροπίες ενός παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος και την ιδιαιτερότητα του ελληνικού λαού, ο οποίος διατηρήθηκε ακμαίος και συνέχισε την ιστορική του διαδρομή εν μέσω συμπληγάδων, έχοντας διαρκή πηγή τροφοδοσίας τις αρχές και τις αξίες του ελληνορθόδοξου πολιτισμού του. Είμαστε ένας λαός με ισχυρή πνευματική και αξιακή ταυτότητα. Η προσπάθεια να αλλοιωθεί η ταυτότητα αυτή στο όνομα της ενσωμάτωσης σε ένα παγκοσμιοποιημένο «γίγνεσθαι» επιφέρει σύγχυση και ανοίγει το δρόμο σε επίδοξους ηγέτες να μετατρέψουν αυτή τη σύγχυση σε μέσο χειραγώγησης προς συμπεριφορές ακραίες και ανερμάτιστες. Αντίθετα, η Εκκλησία αποτελεί έναν κατεξοχήν χώρο διαλόγου, ακριβώς διότι διαθέτει λόγο,

στηριγμένο σε βαθιές και διαχρονικές πνευματικές ρίζες. Αυτό το νόημα έχει και η προσπάθειά της να διατηρήσει ισχυρούς δεσμούς και με το ελληνικό σχολείο. Η σχέση και η συνεργασία Πολιτείας και Εκκλησίας σε θέματα αρχών και αξιών αποτελεί τη μόνη λύση στην αντιμετώπιση των κλυδωνισμών, τους οποίους αναφέρατε.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ: Πρόσφατα, σε κήρυγμά σας, αναφερθήκατε, εμμέσως, στο θέμα των ομόφυλων ζευγαριών, τονίζοντας, με αφορμή τη δημόσια συζήτηση που έχει ανοίξει, ότι «λαμβάνονται αποφάσεις σε ένα κλίμα στιγμιαίας "ορθότητας", που καταλήγουν σε τραγικά αποτελέσματα». Ο πρωθυπουργός σε συνέντευξή του τάχθηκε υπέρ του πολιτικού γάμου, αλλά όχι στην παρένθετη μητέρα. Πιστεύετε ότι κλείνει έτσι το θέμα της τεκνοθεσίας;

Δημητριάδος Ιγνάτιος: Υπάρχει μία γενικότερη τάση απόρριψης κάθε άποψης που έρχεται από το παρελθόν, μόνο που ξεχνάμε πως η πατροπαράδοτη κοινωνία διαμορφώθηκε από τη συσσωρευμένη σοφία αιώνων, αποκτημένη μέσα από αποτυχίες και παθήματα. Οι σημερινές τάσεις επιδιώκουν να μηδενίσουν τον ανθρώπινο πολιτισμό και όχι να τον εξελίξουν. Αυτή τη στιγμή βλέπω πως η ανατροπή έχει γίνει αυτοσκοπός και είναι ελάχιστες οι φωνές εκείνες, οι οποίες αναφέρονται στην ανάγκη να διερευνηθούν με συστηματικότητα και νηφαλιότητα οι συνέπειες αυτής της ανατροπής. Όσον αφορά το γάμο των ομόφυλων ζευγαριών, στον οποίον αναφερθήκατε, δεν θα σταματήσω να υποστηρίζω, με σθένος και επιμονή, πως ο όρος «γάμος» είναι διαποτισμένος με ιερότητα και πως αναβιβάζει την βιολογική σχέση άντρα και γυναίκας σε υπαρξιακή ολοκλήρωση και μυστήριο. Το αντιφατικό είναι πως ο θεσμός του γάμου, που μέχρι και πολύ πρόσφατα εθεωρείτο αναχρονιστικός και συντηρητικός, αποτελεί πλέον την ύψιστη επιδίωξη για τα ομόφυλα ζευγάρια! Αυτή η αντίφαση με βάζει σε υποψίες πως δεν πρόκειται απλώς περί διεκδικήσεως ενός δικαιώματος αλλά περί μίας συστηματικής επιδίωξης αποδόμησης αξιών. Πολύ φοβούμαι ότι τα πράγματα προχωρούν βήμα βήμα προς μία πλήρη ανατροπή ως προς το νόημα των πραγμάτων και, μοιραία, σε ριζική ανατροπή συμπεριφορών με απρόβλεπτες συνέπειες. Για τον λόγο αυτό δεν θεωρώ πως το θέμα έκλεισε.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ: Πολλές φορές στον δημόσιο διάλογο έχει θιγεί το θέμα της εκκλησιαστικής περιουσίας. Πρόσφατα ο Αρχιεπίσκοπος, εμμέσως πλην σαφώς, άφησε να εννοηθεί ότι η Πολιτεία φυγομαχεί και αποφεύγει τη συζήτηση επί της ουσίας.

Δημητριάδος Ιγνάτιος: Το θέμα της εκκλησιαστικής περιουσίας έχει εξεταστεί αναλυτικά κατά το παρελθόν τόσο εκ μέρους της Εκκλησίας όσο και εκ μέρους της Πολιτείας. Αλλά και ο διάλογος μεταξύ τους έχει οδηγήσει σε κάποια αποτελέσματα τα οποία πρέπει σύντομα να ολοκληρωθούν. Το βέβαιον είναι πως επιθυμία της Εκκλησίας, η οποία εκφράζεται πάντοτε συνοδικώς, είναι, η όποια περιουσία έχει απομείνει ακόμη στην Εκκλησία να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο προς ωφέλεια της κοινωνίας. Άλλωστε, αυτή η πρόθεση επαληθεύτηκε επανειλημμένως από συστάσεως του νεοελληνικού κράτους. Οι νέες συνθήκες απαιτούν τολμηρές αποφάσεις και είμαι βέβαιος πως, έστω και με πιο αργούς ρυθμούς από εκείνους που συχνά επιτάσσει η ανάγκη, θα έχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ: Έχει γίνει πολύς λόγος για τις νέες ταυτότητες. Υπάρχει βάση στις επιφυλάξεις που εκφράζονται από μερίδα του κόσμου, ή εκτιμάτε ότι πρόκειται για ένα θέμα στο οποίο επιχειρείται να δομηθεί μία κριτική άνευ λόγου και αιτίας;

Δημητριάδος Ιγνάτιος: Η Εκκλησία, με τον πλέον επίσημο τρόπο, αποφάνθηκε πως κανένα πνευματικό πρόβλημα δεν προκύπτει από τη χρήση των νέων ταυτοτήτων. Δυστυχώς, βλέπω πως και αυτό το θέμα γίνεται, εκ μέρους επιτηδείων, αντικείμενο εκμετάλλευσης και φατριασμού του λαού του Θεού. Στην προκειμένη περίπτωση, η θέση της Εκκλησίας είναι σαφής, όπως πάντα πρέπει να είναι, ώστε να μην αναλαμβάνουν πρόσωπα ή κοινωνικοί και πολιτικοί σχηματισμοί να υποκαθιστούν την επίσημη φωνή της και να διεκδικούν το μονοπώλιο της πνευματικής ορθότητας.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ: Επειδή αφουγκράζεστε την κοινωνία και επειδή είστε ένας άνθρωπος που μιλάει με τον κόσμο, ποια θέματα είναι εκείνα που πραγματικά απασχολούν;

Δημητριάδος Ιγνάτιος: Αυτό που διαπιστώνω είναι πως η επικέντρωση της προσοχής στα τρέχοντα επισκιάζει την ανάδειξη μεγάλων προβλημάτων, τα οποία απαιτούν μακροχρόνια και συστηματική αντιμετώπιση. Φέρνω, για παράδειγμα, την προτεραιότητα που δίδεται ως προς τον γάμο ή την τεκνοθεσία των ομόφυλων ζευγαριών, καθ΄ ην στιγμήν η ελληνική επαρχία ερημώνεται εξαιτίας της υπογεννητικότητας. Έχουμε την τάση να απασχολούμεθα με θέματα, τα οποία είναι ελκυστικά λόγω του συγκρουσιακού τους χαρακτήρα και αποφεύγουμε θέματα όπως αυτό που προανέφερα, τα οποία απαιτούν συστράτευση, ομοψυχία και κοινό οραματισμό. Η πατρίδα μας, σταδιακά, στερείται χυμούς ανανέωσης και αν

δεν προσέξουμε, σε λίγα χρόνια, θα είμαστε μία κοινωνία με αμφίβολο μέλλον. Θα επιθυμούσα ειλικρινά, ο ζήλος της πολιτείας να νομοθετήσει για θέματα τα οποία απασχολούν μία ελάχιστη μειοψηφία του ελληνικού λαού να μεταφερθεί και σε πρωτοβουλίες ενίσχυσης της ελληνικής οικογένειας με τρόπους που θα προκύψουν από έναν ειλικρινή διάλογο με όλους τους φορείς της ελληνικής κοινωνίας.

Ένα δεύτερο θέμα το οποίο θεωρώ πως πρέπει ιδιαιτέρως να προσέξει η Εκκλησία, είναι η προετοιμασία των ανθρώπων του λαού μας να συνυπάρξουν με το ξένο και το διαφορετικό. Έρχεται μία νέα κοινωνική πραγματικότητα, μέσα στην οποία θα ανήκουν άνθρωποι από διαφορετικές κουλτούρες. Η πνευματική παρακαταθήκη της Εκκλησίας περιέχει την ακλόνητη θέση πως κάθε άνθρωπος, αποτελεί ζωντανή εικόνα του Θεού. Η θέση αυτή αποτελεί ισχυρό παράγοντα ειρηνικής συνύπαρξης χωρίς την απειλή αλλοίωσης της ιδιαίτερης πολιτιστικής και πνευματικής ταυτότητας του λαού μας. Η Εκκλησία θα είναι πάντοτε ένας σύμμαχος της Πολιτείας, υπό την προϋπόθεση πως η ανάγκη για ειρηνική συνύπαρξη δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ιδιοπροσωπεία και την πολιτιστική και πνευματική ταυτότητα του λαού μας.